

III. PREDLOGI ZA REŽIM

Dokazovanje, da je ohranitev Trubarjeve ceste, redkega primera nepotvorjenega ambienta predmestja, ki je zrastle in se oblikovalo na srednjeveških osnovah in tekom historičnega razvoja dobivalo vse bolj mestni značaj, se nam zdi nepotrebno. Okrnitev takega urbanističnega spomenika bi pomenila nenadomestljivo izgubo pomembnega dokumenta zgodovinskega razvoja našega mesta. Imamo redko srečo, da lahko sredi mesta očuvamo tak ambient, ki bo nedvomno v razvojem sodobne Ljubljane vedno bolj pridobival na vrednosti. S tem v zvezi se seveda postavlja vprašanje organske vključitve tega predela v tkivo moderne Ljubljane. Varovanje karakterja Trubarjeve ceste pa zahteva v splošnem ohranitev recentnega stanja.

Osnovne karakteristike, ki določajo ta prostor so:

1. potek ulične črte,
2. gabarit,
3. oblikovanost fasad in strešnih kritin,
4. pogledi in vedute.

Ad. 1.

Treba je ohraniti ulično črto na področju Trubarjeve ceste od Prešernovega trga do Resljeve ceste, področja Prečne ulice in Ulice Moše Pijada do Dalmatinove. Poseben primer je Ulica Moše Pijada, s porušitvijo hiš od št. 3 do vključno 13. in novim skladiščem Tkanine, ki je predimenzionirano za merilo tega območja. Skromno

nadomestilo za prostorsko mejo na tej strani bi bila posaditev drevoreda ob poteku bivše stavbne črte. Podobno naj se reši problem nezazidane parcele na "Ajdovem zrnju" ob Ulici Moše Pijada. Ne bilo bi odveč poiskati rešitev tudi s postavitvijo paviljona, ki ne bi presegal gabarita "Ajdovega zrna" in bi se striktno držal stavbne črte. Posebno nujno je treba ohraniti stavbo Moše Pijada 6, ki tvori značilen prehod v Prečno ulico. Isto velja še toliko bolj za številke 7, 25 in 31 ob Trubarjevi cesti.

Ad. 2.

Značilen gabarit Trubarjeve ceste ne dopušča nikakršnih sprememb niti z nadzidavami v višini streh.

Ad. 3.

Pri sanacijah in obnovitvenih delih kaže ohranjevati obstoječo organizacijo stavbnih lupin. Posebno vprašanje predstavlja obdelava pritličnih partij, ki povsod nimajo ustrežajoče rešitve, ker ponekod izlozbe ~~kršijo~~^{kršijo} osnovni značaj arhitektur. Rešitve je iskati predvsem na osnovi še obstoječih izvornih objektov. Podobna situacija je z napisi in izveski. Sondažne ^{priloge} dele na fasadah, bi nam verjetno odkrilo ustrežnejšo barvno skalo.

Ad. 4.

Ob upoštevanju predhodnih treh točk se nam popolnoma ohranijo pogledi in vedute vzdolž Trubarjeve ceste. Poseben ^{ben} problem pa je veduta proti Gradu iz ulice Moša Pijada. Ob kakršnikoli rekonstrukciji Petkovškovega nabrežja pri kateri ne bi upoštevali obstoječega gabarita ob spodnjem delu "Ajdovega zrna", bi bili prikrajšani za eno

najlepših ljubljanskih vedut, ki tvori edinstveno vizualno ^{Komunikacijo} kombinacijo sodobnega dela Ljubljane preko nekdanjega predmestja z baročno Ljubljano in Ljubljanskim gradom. Pri posegih v Peškovškovo nabrežje je treba skrbno ohranjevati obstoječo parcelacijo in s tem v zvezi tudi organizacijo stavbnih gnot, kajti treba je upoštevati poglede z one strani Ljubljanice in še posebej z Gradu, ki je za doživljanje Ljubljane neprecenljivega pomena in katerega značaj bo še narastel z ureditvijo Gradu in čedalje bolj se razvijajočim turizmom.

Narščanje družbenega in osebnega standarda seveda zahteva korenito rešitev stanovanjskih pogojev, ki so na obravnavanem področju, tako kot v vseh podobnih zgodovinskih ambientih, problematični. Rešitev tega vprašanja je izvedljiva samo z odločnim posodabljanjem stanovanjskega prostora, sanacijami, adaptacijami in rekonstrukcijami. Splošnega navodila za posege te vrste ni mogoče podati, ker je treba obravnavati posamično vsak objekt glede na njegov razvoj, pomen, in vlogo v prostoru.

Čuvanje polne vrednosti tega ambiena pomeni ohranitev njegove vitalnosti, ki se izraža zlasti v živahnem vrvežu pešcev. Vsakdanje življenje Trubarjeve ceste ne prenese hitrega tranzitnega avtomobilskega prometa, ki ga lahko preusmerimo v neposredni bližini, ^{to je} področja: Dalmatinova - Komenskega - Ilirska - Zaloška ali pa po obrežju Ljubljanice. Promet z osebnimi avtomobili bo ^{hicer} s tem upadel, ne smemo ga ^{pa} onemogočiti predvsem iz turističnih ozirrov in zaradi lokalnega prometa.

Wotaliziranje tega prostora zahteva tudi ureditev drugih vprašanj. Tu mislimo predvsem na razširitev mreže majhnih gostišč, številnih trgovin z blagom za široko potrošnjo, bižuterijo in turističnimi spominki. K ohranitvi zgodovinskega značaja te ulice bodo mnogo pripomogli razni obrtni servisi in obrtne delavnice s trgovinami (n.pr. zlatarji, krznarji, ševljarji).

Ob vsem tem seveda ne smemo pozabiti uličnega tlaka in pločnikov, razsvetljave, izložbenih oken, napisov in izveskov itd.

Pozidava predelov neposredno ob Trubarjevi cesti narokuje sodobnim ustvarjalcem iskanje takega izraza arhitekture, ki se bo kreativno vključila v historični ambient.

- - - - -